

1. tertial 2015

Økonomistatus for Kvam herad per 1. tertial 2015

Kommunelova §47 omhandlar årsbudsjettet si binding for underordna organ i 1. ledd.

2. ledd seier at dersom det skjer endringar i løpet av budsjettåret som kan få påverknad for dei inntekter og utgifter som årsbudsjettet byggjer på, skal administrasjonssjefen gje melding til heradsstyret.

3. ledd seier at dersom heradsstyret får ei slik melding, skal det føreta nødvendige endringar i budsjettet. Det same gjeld når heradsstyret på annan måte vert kjend med forhold som kan medføre vesentleg svikt i inntektene eller vesentleg auke i utgiftene i høve budsjettet.

Innhald

1	Endringar og risikomoment - drift	3
2	Endringar og risikomoment - investering	5
3	Søknadar om støtte	7
4	Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden desember 2014 – april 2015.....	8
5	Økonomisk hovudoversikt - drift.....	9
6	Rammeområda - drift	11
6.1	Rammeområde, sosiale kostnader.....	13
7	Økonomisk hovudoversikt - investering	14
8	Prosjektoversikt.....	16
8.1	Nye prosjekt i tertialen	18
8.2	Endra prosjektrammer i tertialen	19
9	Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 110/14.....	20
10	Vedlegg.....	26

1 Endringar og risikomoment - drift

I 1. tertial må Kvam herad nok ein gong handtera store inntektstap. Som i 2014 er det fall i kraftinntekter (4,4 mnok) og skatt/rammetilskot (3,7 mnok). I tillegg vert finansområdet forverra med 7 mnok.

På den andre sida får kommunen ein kraftig auke i refusjon for ressurskrevjande brukarar (8,8 mnok) og tilskot til rus/psykiatri (1 mnok). Auken i ressurskrevjande brukarar medfører auka utgifter og utgiftsramma til Pleie og omsorg er auka med 3 mnok. Utgiftsnivået ser ut til å vera under kontroll. Men inntektsfalla medfører at kommunen må redusera rammene ytterlegare. Einingane er difor pålagt eit nytt kutt på 5 mnok.

Brutto driftsresultat er i tertialen **forbetra** med 3,4 mnok i forhold til budsjettet med eit meirforbruk på 18,1 mnok og netto driftsresultat **forverra** med 3,6 mnok til eit **meirforbruk på 18,3 mnok**.

Det er grunn til å tru at fallet i inntektene på 15,1 mnok vil skapa utfordringar vidare i økonomiplanen. Der ligg det frå tidlegare 8-9,5 mnok i uløyste innsparingskrav. Framlegg til innsparingstiltak i økonomiplanperioden kjem fram i eiga sak i same møtebolck som tertialen.

Frie statlege inntekter

Resultatet av handsaming av statsbudsjettet, reduserte skattevekst og redusert innbyggjartal, medførte at Kvam herad sine frie inntekter for 2015 vart 3 mnok lågare enn det som var lagt til grunn i det opprinnelege budsjettet for 2015. Det er innarbeidd i tertialen.

Per april har den nasjonale skatteinngangen vore 3,4% høgare enn i fjor, og langt under dei 5,6% som er lagt til grunn i statsbudsjettet. I revidert nasjonalbudsjett var estimatet redusert til 4,6% for kommunane, og kommunane fekk kompensert med auka rammetilskot. For Kvam utgjør det 1,3 mnok i rammetilskot. Fallet i skatteinntekter er midlertid høgare iflg. KS sin prognosemodell, 1,9 mnok.

Kvam herad sine frie inntekter er redusert med 0,7 mnok i samband med revidert nasjonalbudsjett. Totalt er dei frie, statlege inntektene redusert med 3,7 mnok i tertialen.

For Kvam var skatteinngangen på 60,1 mnok per april mot 61,1 MNOK i fjor. Det utgjør 30% av opprinneleg budsjett på 200,2 mnok. I tertialen er budsjettet justert ned til 196,4 mnok. Då er det innkome 30,6% per april mot 31,8% per april i 2014. Kommunen ligg på 88,5% av landsnittet i skatteinngang per april.

Det vart gjort endringar i skattøren frå 2014 til 2015, som byrjar å verka frå mars månad. Skattøren er fastsett ut frå at skatteinntektene skal utgjera 40% av dei samla inntektene i 2015. Frå 2015 er det innført ny uføretrygd, og samstundes er skattelegginga av uføretrygda lagt om, bl.a. slik at uføretrygd vert definert som lønsinntekt. Effekten av dette og andre regelendringar på kommunesektoren sine skatteinntekter, er innarbeidd i estimatet for 2015 i statsbudsjettet.

Kraftinntekter

Kraftprognosane er basert på kraftsal per mars, då om lag 32% av krafta var seld. Prognosen på spotprisen er svært låg, under 24 øre/kWh. I budsjettet var prisen per kWh på 27,06 øre. Dersom det kjem kalde og tørre periodar kan prisen gå opp, men det er grunn til å tru at nivået vert lågt i kraftområdet vårt fram til eksportkapasiteten ut av området aukar i 2020.

Lønsoppgjer

I 2015 er det ei såkalla mellomoppgjer, der det berre er sentrale forhandlingar for 90% av lønsmassen. Dei sentrale forhandlingane er ferdige, og tillegga fordelt. Om lag 10% av lønsmassen har berre lokale forhandlingar. Forhandlingane finn stad i september/oktober. Ein høg lønsauke for legevakt på 0,4 mnok, medfører at det er knapt med midlar att i potten til dei lokale forhandlingane, men ein reknar med at det held.

Pensjonsutgifter

Prognosane for 2015 viste ein auke på 0,3 mnok som er innarbeidd i tertialen. På den andre sida vart det gjort ei avsetning på 1,7 mnok for lønsvekst som er tilbakeført i tertialen då auken var innarbeidd i pensjonsprognosen.

Rentenivå

Rentenivået til kommunen held fram med å falla. Vekta gjennomsnittrente var per 30.04.15 2,67% mot 2,71% per 31.12.14. På grunn av det kommunen sitt høge gjeldsnivå (over 900 mnok), og det låge nivået på fastrentelån, har kommunen inngått ein del lengre rentebindingar. Durasjonen har auka frå 2,02 per 31.12.14 til 2,54 år per 30.04.15. Det er ikkje gjennomført nytt låneopptak så langt i år, men det er refinansiert 150 mnok i ein fastrenteavtale på 5 år til 1,615%.

Kvam herad plasserer likvide midlar frå fond og ubrukne lånemidlar, i bankinnskott og direkteeigde rentebærande verdipapir utstedt av norske sparebankar. Avkastninga var på om lag 3,3% då budsjettet var laga hausten 2014, men fall til 2,82% per 31.12. I år har avkastninga falle ytterlegare, og vert truleg på om lag 2%. Volumet er noko lågare enn budsjettet. Det medfører at avkastninga i 1. tertial er redusert med 2,5 mnok.

Enkelt saker

Som tidlegare år, kan det framleis koma enkelt saker som krev hastetiltak og relativt store ressursar. Dette vert ikkje teke høgde for, og vil koma som evt. avvik i 2. tertial eller årsmeldinga for 2015. Etter at kommunen vart omorganisert og ein fekk større einingar, har ein hatt større høve til å gjera grep i innanfor einiga for desse enkelt sakene.

Dei to rasperiodane i 2014 er enkelthendingar av ein storleik som påverka rekneskapen for 2014 og budsjettet for 2015. Dei fleste utgiftene kjem i 2015. Staten sitt ekstraordinære tilskott/kompensasjon på 2,6 mnok vart utbetalt i 2014 og mesteparten sett av på øyremerka fond. Dei største utgiftene kjem i 2015 og er delvis innarbeidd i tertialen. Utgiftene kjem både i drift- og investeringsrekneskapen.

Innsparingskrav og -tiltak

Forventingar, krav, ynskjer og stor etterspurnad etter kommunale tenester skapar eit press på kommuneøkonomien. Frå staten si sida kjem det stadig underfinansierte reformar, med nye oppgåver til kommunane samstundes som me ser ei favorisering av sentralisering og vekstkommunar. Kvam herad har låge frie statlege inntekter, men kraftinntekter har gjeve eit høgare nivå på inntektene. Innføring av eigedomsskatt bidrog til å oppretthalda nivået. Likevel har det vore eit kontinuerleg arbeid for å effektivisera og spara inn i alle år. Innimellom har ein teke større grep og blant anna køyrt strukturendringar og stillingsstoppar. I tertialen og komande budsjett/økonomiplan må ein vidareføra tidlegare tiltak, og ta nye grep. Desse er omtala i ei eiga sak «Utkast økonomiplan 2016-2019». I 1. tertial er det lagt inn krav om innsparingar på 5 mnok fordelt på dei ulike einingane. Desse tiltaka må konkretiserast til 2. tertial.

2 Endringar og risikomoment - investering

Det meste av investeringsbudsjettet gjeld spesifikke investeringsprosjekt. Det kan verta relativt store endringar i årsbudsjettet på grunn av endringar i tidspunkta for gjennomføring av prosjekta. Rådmannen har fullmakt til å forskyva prosjekt mellom budsjettår, men evt. rammeauke i prosjektet skal handsamast av heradsstyret.

Utanom investeringsprosjekt, ligg kjøp og sal av eigedomar, aksjar, formidling av Husbanklån, utlån av eigne midlar og eigenkapitalinnskot til KLP i investeringsbudsjettet.

Kvam herad søker årleg om 20 mnok i formidlingslån (startlån) frå Husbanken. Kva kommunen mottek avheng av rammene til Husbanken, og deira vurdering av lånebehov. I 2014 fekk kommunen berre tildelt 5 mnok på grunn av at me hadde ein del ubrukne midlar. Lånet vart ikkje utbetalt før i 2015. I tillegg har me fått tildelt 17,2 mnok for 2015. På grunn av at begge låna vart utbetalt i 2015, må difor lånevedtaket for 2015 endrast til 22,2 mnok i opptak frå Husbanken. Tertialen er justert 22,2 mnok i låneopptak. Det er så langt delt ut 5,5 mnok i startlån, og nivået for vidareformidling av startlån må truleg justerast ned i 2. tertial.

Det er stort aktivitetsnivå på eigedomsforvaltninga, og fleire eigedomar er i ferd med å verta selde. Det kan såleis koma høgare inntekter her enn det som ligg i investeringsbudsjettet for 2015. Inntekter frå eigedomssal skal enten gå til finansiering av spesifikke investeringsprosjekt eller til bustadfeltfond.

Nye investeringsprosjekt skal i størst mogeleg grad handsamant i budsjett/økonomiplan. Hastesaker vert handsama i tertial, eller som enkeltsak ved heilt spesielle høve. Det same gjeld for utviding av prosjektrammer. I denne tertialen har det vore behov for utviding av rammer, hastesaker og innarbeiding av tidlegare vedtak.

I tertialen er det foreslått å utvida rammene til følgjande prosjekt:

K60032 – Kjøp av ICA tomt er auka med 0,3 mnok. Det var ikkje teke omsyn til dokumentavgift i det opprinnelege budsjettet. Kjøpet er gjennomført.

P61082 – VA-anlegg mot Eikedalen utvida med 1,7 MNOK grunna uteståande sluttoppgjer og ferdigarbeid rundt anlegget.

Nye prosjekt i tertialen:

P60158 – VA Høgdebasseng Ålvik er foreslått i 1. tertial fordi det eksisterande høgdebassenget på Lilletveit i Ålvik har lekk tak og er gammalt. Arbeidet startar opp hausten 2015 og ramma er 1,2 mnok og lånefinansiert.

P60159 – VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentrum-Stondo) er lagt inn med 3,2 mnok i tertialen. Lånefinansiert. Kvam herad må fylgja gjennomføringa av Kvammapakken for å få plass VA-leidningar. Anbudsprosessen for prosjektet er gjennomført og arbeidet startar opp hausten 2015.

P61146 – Prosjektering VA-infrastruktur Tolomarka. Kommunen er i forhandlingar om sal av bustadfelt i Tolomarka. Løysingar for VA-infrastruktur er ein ukjent faktor som påverkar forhandlingane. Kommunen har difor bedt om prosjektering for å få plass løysing og estimat på kostnad. 0,15 mnok, lånefinansiert.

P61147 – Skutlbergvegen – rassikring og veg. Arbeidet er omfattande og fleire områder langs vegen treng sikring. Prosjektet har ei ramme på 4,5 MNOK eks. mva., finansiert ved bruk av bundne fond (tilskot frå NVE) på 1,0 MNOK og ved bruk av lån, 3,5 MNOK.

P61158 – Utviding av vegkryss ved Nhs. VGS. Innarbeid i tertial med 0,3 mnok inkl. mva. etter vedtak i Samferdselsutvalet 5.5.15. Finansiert med mva.kompensasjon 0,06 mnok og lån 0,24 mnok. Statens vegvesen held på å utbetra FV128 frå FV7 opp mot Norheimsund vidaregåande skule, og ein del av denne vegen er kommunal.

P61159 – VA-pumpestasjon ved Fartøyvernssenteret er lagt inn i tertialen med 1,5 mnok. Lånefinansiert. Andre VA-prosjekt og drift stoppar opp i påvente av utbetringar på pumpestasjon ved Fartøyvernssenteret.

P61102 – Vassleidning Torpevegen, vidareføring vert splitta i 2 separate prosjekt; P61102 (opphavleg prosjekt) og P61148 Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid for å skilja mellom VA og veg-/murarbeid. Prosjektramma i prosjektet vert endra frå 15 mnok til 8,5 mnok. Total prosjektramme for arbeidet i Torpevegen er den same.

P61148 – Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid er skilt ut frå P61102 med 6,5 mnok ekskl. mva. Mva 1,6 mnok. Finansiert med mva.kompensasjon (1,6) og lån (6,5).

Tidlegare vedtak innarbeidd i tertial:

P62155 – Branstryggleik Strandebarmsheimen. Tidlegare vedtak (HST-009/15) innarbeidd i tertial. 1,1 mnok inkl. mva. Finansiert med mva.kompensasjon 0,2 og lån 0,9 mnok.

P90132 – Strandebarm skule/Kvam ungdomsskule – ferdigstilling. Punkt 28 i budsjettvedtaket HST-110/14 innarbeidd i tertial med 0,5 mnok inkl. mva. 0,1 mnok finansiert med mva.kompensasjon og 0,4 mnok med lån.

Andre prosjektkommentarar:

P15083 – Turistveg Steinsdalsfossen. Betaling for innløysing av Fossatun frå Statens vegvesen skulle etter planen skje i 1. kvartal 2015, men denne er ikkje på plass endå. Oppmoding om innbetaling vart sendt i januar 2015, og spørsmål om status på innbetalinga er sendt prosjektleiar i SVV.

P62141 – Opprusting Storeteigen. Kalkyler viser at prosjektet overskrid rammene, og er sett på vent til søknad om ekstra midlar frå fylket er handsama.

P61156 – Melstveitvegen. Rimelegast anbodssum er om lag 1,7 mnok ekskl.mva. over prosjektrammene til 2,2 mnok. Prosjektet er sett på vent for å avklara om det er mogeleg å få meir kompensasjonsmidlar til finansiering, eller private tilskot frå skogeigarar.

P71093 – Oppgradering Mundheim sentrum/Servicebygg Mundheim. Prosjektet er ikkje handsama rekneskapsmessig korrekt i høve intensjonane. Prosjektet var tenkt å delast i to ulike prosjekt, Oppgradering Mundheim sentrum og Servicebygg Mundheim. Servicebygg Mundheim er meint å vera eit spleiselag mellom næringsrådet (0,5 mnok), fylkeskommunen (0,2) og kommunen (0,2). I tillegg skulle det tidlegare prosjektet «Oppgradering Mundheim sentrum» reduserast med dei 0,2 mnok som er gått til Servicebygg Mundheim, slik at det skulle stå att kr 261.600 + mva kr 65.400, totalt kr 327.000 igjen på prosjektet. Den fyrste utfordringa er at dei 0,2 mnok er finansiert med investeringsfond, og sidan dette er eit tilskot til fylkesmanne, må finansieringa endrast til reduksjon i driftsrekneskapan/bruk av disposisjonsfond. Den andre utfordringa er at innkomne anbod ligg 0,35 mnok over prosjektrammer på 0,9 mnok. Det har tidlegare vore omtala at evt. auke i prosjektrammer kan gå av det resterande på P71093, Oppgradering Mundheim sentrum. Det let seg ikkje gjera av same grunn som nemnt ovanfor, det er investeringsmidlar som ikkje kan nyttast til tilskot. Rådmannen finn det ikkje forsvarleg å utvida rammene med driftsmidlar, då fylket heller ikkje vil ta på seg drifta for toalettet.

P60153 – Vassleidning Strandebarm er ikkje innarbeidd i tertialen då kostnaden ikkje er kjent endå. Ein videoinspeksjon har avdekka skader på vassleidningen som må utbetrast snarast. Prosjektet kjem opp som ei hastesak så snart kostnadsestimat føreligg.

3 Søknadar om støtte

Kvam herad mottek jamleg søknader om støtte. Søknader vert generelt vist til politisk handsaming i samband med budsjett/økonomiplan, og ikkje handsama i tertialar eller i enkeltsaker. Dette fordi søknader om støtte stort sett går av kommunen sine ordinære driftsmidlar, og ved handsaming av enkeltsaker får ein ikkje eit heilheitleg bilete av politisk prioritering av driftsmidlane til kommunen. Slik den økonomiske stoda til kommunen er, vil tilskot til eksterne aktørar medføra ytterlegare krav til innsparingar i årsverk i drifta.

Søknader til ordinære støtte- og tilskotsordningar vert handsama for seg, innanfor eigne retningslinjer og budsjettrammer.

Steinwayflygel til Kunsthuset Kabuso

Kunsthuset Kabuso fyller 10 år i 2016, og i høve jubileet planlegg kunsthuset innkjøp av eit nytt Steinwayflygel. Hardanger og Voss museum/Kabuso søker Kvam herad om kroner 400.000 til dette tiltaket.

Kabuso er Hordaland sin tusenårsstad, og har si driftsfinansiering frå Hordaland fylkeskommune. Den ypparlege konsertsalen i kunsthuset har til no berre hatt eit innleigd flygel, og det er gode grunnar til at Kabuso bør investera i eit eige instrument av god kvalitet. Normalt vil det vera Hordaland fylkeskommune som tek hovudansvar for investeringar som løftar drifta av Kabuso. I dette tilfellet handlar investeringa om eit objekt som i vesentleg grad vert brukt av lokalt kulturliv i Kvam. Initiativet til å få på plass eit Steinwayflygel i jubileumsåret, har kome frå lokale aktørar som har danna ei nemnd for prosjektet. Dette er gode argument for at Kvam herad burde yta tilskot til innkjøpet, men ut frå heradet sin økonomiske situasjon må rådmannen frårå dette. Skulle heradsstyret likevel velja å yta tilskot bør det skje som ein mindre sum enn det Hordaland fylkeskommune løyver, og gjennom ei omdisponering innanfor kulturtenesta si budsjettramme. I budsjettet går det fram at både Hordaland fylkeskommune og Kvam herad er søkt om kroner 400.000. Totalsum for investeringa er kroner 1.115.000.

4 Politiske vedtekne budsjettjusteringar i perioden desember 2014 – april 2015

Tabellen under viser vedtak med økonomiske konsekvensar som er gjort av Kvam heradsstyre og formannskapet i perioden desember 2014 – april 2015. Vedtaka er innarbeidd i tertialen. Vedtaksperioden går attende til desember 2014 av di det i desembermøtet var 2 saker med økonomisk konsekvens som ikkje var del av budsjettvedtaket for 2015

Møte dato	Saknr.	Sakstittel	Vedtak i kr	Finansiering
16.12.2014	HST-121/14	Privatskular – søknad om tilskot	804.170	Næringsfond. Kr 100.000 tidlegare innvilga i HST-084/08. Lån kr 150.000, tilskot til betaling av husleige kr 354.170 og tapt stiftingskapital kr 200.000 dekkja av næringsfond. Innarbeidd i driftsbudsjett i 1. tertial.
16.12.2014	HST-122/14	Øystese Kraft AS – vidare finansiering av konsesjonssøknaden 2014-2015	100.000	Fond for «Uttak eigenkapital Kvam kraftverk», kto 25300002. Er innarbeidd i investeringsbudsjettet i 1. tertial.
24.03.2015	HST-009/15	Brannsikring av Strandebarmsheimen	1.125.000	Lånefinansiert kr 900.000 og mva.kompensasjon kr 225.000. Innarbeidd i invest.budsjett i 1. tertial
24.03.2015	HST-016/15	Tour des fjords – kommunal støtte	100.000	Næringsfond. Innarbeidd i driftsbudsjett i 1. tertial.

5 Økonomisk hovudoversikt - drift

Økonomisk hovudoversikt – driftsbudsjett 2015, endringer i 1. tertial. Tal i 1.000

c	DRIFTSINNTEKTER	Opph.bud		Budsjett 2015 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 1. tertial	
		Rek 2015, 1T	2015				
LN01	Brukarbetalingar	11 294	23 330	23 330	48,4 %	0	
LN02	Andre sals- og leigeinntekter	17 329	45 968	46 068	37,6 %	100	
LN03	Overføringar med krav til motyting	20 221	63 715	73 222	27,6 %	9 507	
LN04	Rammetilskot frå staten	128 136	262 825	262 970	48,7 %	145	
LN05	Andre statlege overføringar	11 386	37 899	35 849	31,8 %	-2 050	
LN06	Andre overføringar	2 611	11 628	9 428	27,7 %	-2 200	
LN07	Skatt på inntekt og formue	60 122	200 191	196 449	30,6 %	-3 742	
LN08	Eigedomsskatt	21 507	43 000	43 000	50,0 %	0	
LN09	Andre direkte og indirekte skattar	0	3 900	3 900	0,0 %	0	
LN10	Sum driftsinntekter	B	272 606	694 456	39,3 %	1 760	
DRIFTSUTGIFTER		Rek 2015, 1T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 1. tertial	
LN11	Lønsutgifter	176 088	392 513	391 280	45,0 %	-1 232	
LN12	Sosiale utgifter	52 313	116 454	115 029	45,5 %	-1 425	
LN13	Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	33 229	78 067	79 795	41,6 %	1 728	
LN14	Kjøp av tenester som erstatter kommunal tenesteproduksjon	13 180	33 539	33 040	39,9 %	-499	
LN15	Overføringar	25 819	58 437	58 257	44,3 %	-181	
LN16	Avskrivningar	0	37 086	37 086	0,0 %	0	
LN17	Fordelte utgifter	7	-2 155	-2 155	-0,3 %	0	
LN18	Sum driftsutgifter	C	300 636	712 331	42,2 %	-1 610	
LN19	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	-28 030	-21 485	-18 115	154,7 %	3 370
EKSTERNE FINANSTRANSASJONER		Rek 2015, 1T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 1. tertial	
LN20	Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	5 918	23 950	17 050	34,7 %	-6 900	
LN21	Gevinst finansielle instrumenter	0	100	200	0,0 %	100	
LN23	Sum eksterne finansinntekter	E	5 918	17 250	34,3 %	-6 800	
LN24	Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	634	24 005	24 005	2,6 %	0	
LN25	Tap finansielle instrumenter	0	200	200	0,0 %	0	
LN26	Avdragsutgifter	4 718	30 200	30 200	15,6 %	0	
LN27	Utlån	0	0	150	0,0 %	150	
LN28	Sum eksterne finansutgifter	F	5 352	54 555	9,8 %	150	
LN29	Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	G=E-F	566	-37 305	-1,5 %	-6 950	
LN30	Motpost avskrivningar	0	37 086	37 086	0,0 %	0	
LN31	NETTO DRIFTSRESULTAT	I	-27 464	-14 754	-18 334	149,8 %	-3 580
AVSETNINGAR		Rek 2015, 1T	Opph.bud 2015	Budsjett 2015 etter 1. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 1. tertial	
LN32	Bruk av tidligare års regnskapsmessige mindreforbruk	0	1 156	1 156	0,0 %	0	
LN33	Bruk av disposisjonsfond	0	6 578	9 005	0,0 %	2 427	
LN34	Bruk av bundne fond	315	29 453	30 607	1,0 %	1 153	
LN35	Sum bruk av avsetningar	J	315	37 187	40 767	0,8 %	3 580
LN38	Avsetningar disposisjonsfond	0	2 640	2 640	0,0 %	0	
LN39	Avsetningar til bundne driftsfond	363	19 793	19 793	1,8 %	0	
LN40	Sum avsetningar	K	363	22 433	22 433	1,6 %	0
LN41	Regnskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	L=I+J-K	-27 512	0	0	#####	0

Kommentar til tabell (tal i 1.000 i tabell):

Sum driftsinntekter er auka med 1,8 MNOK i forhold til vedteke budsjett per 1. tertial

LN03 - Det er venta ein auke på refusjonsinntekter frå staten knytt til ressurskrevjande brukarar på 5,8 mnok i 2015. I tillegg er det motteke 3,0 mnok ekstra på ressurskrevjande brukar 2014. Kvam har motteke 0,9 mnok i tilskot til kommunalt rusarbeid. Som fylgje av at Kvam herad ikkje lengre ansvar for Samhandlingsreforma vert overføringar frå andre kommunar redusert med 0,3 mnok. Korreksjon av prosjekt aukar LN03 med 0,2 mnok, motpost LN33

LN04 – Lågare skatteutjamning og auke i rammetilskot frå staten gjev ein netto inntektsauke på 0,1 mnok.

LN05 – Heimfallsinntekter er redusert med 3,0 mnok. Budsjettet er justert for skjønsmidlar på 0,5 mnok knytt til Samhandlingsreforma og 0,5 mnok til velferdsteknologi.

LN06 – Inntekter på konsesjonskraft er redusert med 2,2 mnok i forhold til opphavleg budsjett.

LN07 – Skatteinntektene er venta å verta lågare enn antatt. Budsjettet er redusert med 3,7 mnok totalt

Sum driftsutgifter er redusert med 1,6 MNOK

LN11 – Største delen av innsparingskrava til einingane er i fyrste omgang plassert på lønn, til saman 4,7 mnok. På den andre sida er lønsutgiftene til Helse og omsorg auka med 3 mnok til ressurskrevjande brukarar. Det gjev ei netto innsparing på 1,7 mnok. Om den reelle innsparinga vil koma på lønn eller på andre utgifter vert handsama i 2. tertial.

I tillegg er det ein netto auke på 0,5 mnok bl.a. til velferdsteknologi (0,4), finansiert med auka tilskot (LN05).

LN12 – Netto reduksjon i pensjonsutgifter etter oppdatert prognose frå pensjonselskapa.

LN13 – 0,5 mnok er overført frå LN14 til LN13. Det er lagt inn 0,5 mnok til konsulentarbeid for Hardangerbadet (P19141). Auka utgifter til rassikring og brøyting er lagt inn med 0,8 mnok og overføring frå LN15 på 0,3 mnok. Utgiftene er redusert med 0,3 mnok for kontingent for 2015 som vart betalt i 2014.

LN14 – 0,5 mnok er overført frå LN14 til LN13.

LN15 – Heimfallsskatt er redusert med 1 mnok som fylgje av at inntektene er redusert. 0,3 mnok er flytta til LN13. Ulike tilskot til HAKU er lagt inn med 0,7 mnok og 0,1 mnok til Tour de fjords.

Overføringar til andre kommunar er auka med 0,4 mnok i samband med at ansvaret for Samhandlingsreforma er overført til Voss medan Kvam har fått tilskotsmidlane.

Eksterne finanstransaksjoner er redusert med 6,9 mnok.

LN20 – Budsjettet er justert for redusert utbyte frå BKK på 3,4 mnok og frå KK på 1,0 mnok. Renteinntekter er venta å verta 2,5 mnok lågare enn opphavleg budsjett.

LN21 – Auke i gevinst på finansielle instrument på 0,1 mnok.

LN27 – Jamfør HST-121/14 er budsjettet er auka med 0,15 mnok. Dette er lån til HAKU.

Netto driftsresultat etter 1. tertial er 3,6 MNOK dårlegare enn opphavleg budsjett 2015.

Fondsdisponeringar

LN33 - Ramma til P19141 – Hardangerbadet er auka med 0,5 mnok, dette er finansiert av disposisjonsfond. Meirforbruk etter 1. tertial er dekkja med bruk av disposisjonsfond, 1,9 mnok.

LN34 - Dekking av ulike tilskotsordningar til HAKU vert finansiert av næringsfond, 0,8 mnok, og Tour de fjord med 0,1 mnok. Auka kostnader i drift som fylgje av ras på Klyvevegen og Skutlabergvegen er på 0,2 er fondsfinansiert. I tillegg er det ein auke i bruk av VA-fond på 0,2 mnok. Det er ein reduksjon på 0,2 for prosjekt, med motpost LN03.

6 Rammeområda - drift

Tabellen under viser hovudoversikt drift fordelt på vedteke KOSTRA-tema for Kvam herad. Tal i 1.000

Hovudoversikt drift 2015 (ekskl. sos.kost og avskr.) Fordelt på Kostra-tema							
	Forbruk tom 1.tertial 2015	Forbruk i % tom 1.tertial	Opphavleg budsjett		1. tertial 2015		
Tema (i 1000 kr)	Netto forbruk 2015	Netto	Brt. utg. 2015	Netto utg 2015	Brt. utg. 2015	Netto utg 2015	Endring 1. tertial
Politisk verksemd	1 226	28 %	4 586	4 455	4 886	4 755	300
Adm. og fellesutgifter	12 785	42 %	38 675	30 508	38 741	30 235	-273
Barnehagar	18 810	39 %	61 765	48 123	61 762	48 121	-2
Grunnskule	45 834	45 %	117 222	101 800	115 065	99 643	-2 157
Kommunehelse	8 955	37 %	31 596	23 893	30 394	24 245	352
Helse- og omsorgstenesta	60 398	47 %	164 718	127 318	165 968	118 521	-8 797
Sosialteneste og NAV	9 818	37 %	28 539	26 564	29 990	26 431	-133
Barnevern	6 101	36 %	17 985	16 949	17 981	16 945	-4
Bustader	(3 719)	60 %	8 433	-6 229	8 451	-6 211	18
Plan	3 643	76 %	13 490	4 774	13 451	4 734	-40
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	1 719	-14 %	19 602	-12 487	19 416	-8 877	3 610
Brann og ulykkesvern	2 172	39 %	7 624	5 625	7 557	5 559	-66
Samferdsle og grøntanlegg	5 236	51 %	14 212	10 176	15 213	10 952	776
Vatn avløp og renovasjon/avfall	(559)	4 %	28 323	-14 686	28 559	-14 613	73
Kultur	5 862	38 %	25 857	15 385	25 758	15 285	-100
Kyrkje	2 239	43 %	5 220	5 203	5 220	5 203	0
Skatt og rammetilskot	(216 708)	41 %	0	-529 075	0	-525 478	3 597
Finans	(417)	-2 %	52 865	26 405	52 265	30 678	4 273
Komp. For mva i investring	-	#DIV/o!	0	0	0	0	0
Årets resultat	-		0	-1 156	0	-1 156	0
Motpost avskrivningar	-	#DIV/o!	0	0	0	0	0
Sum			640 711	-116 454	640 677	-115 029	1 425

1. tertial 2015 viser nytt budsjett etter endringar i perioden februar til april 2015. Opphavleg budsjett viser vedteke budsjett i HST inkludert justeringar vedteke i budsjettmøtet.

Normalforbruket per 1. tertial er 36,8% på fastløn og 33,3% for jamne utgifter. På grunn av at dei store utgiftene og inntektene ikkje kjem jamleg gjennom året, vil forbruksprosenten ofte avvike frå normalforbruket.

Andre opplysningar:

Alle sosiale utgifter er tekne ut av tabellen. Budsjettjusteringar på bakgrunn av nye prognosar frå pensjonsselskapa kan medføre store endringane på det enkelte rammeområde. Sidan dette er kostnader som einingane ikkje kan påverke direkte, vert dei halde utanfor denne tabellen. Dei sosiale kostnadene inkluderer pensjon, premieavvik på pensjon, gruppelivsforsikring, arbeidsgjevaravgift, premieavvik av arbeidsgjevaravgift og redusert arbeidsgjevaravgift av trygderefusjon.

Dei vesentlege endringane i lønsvnivå vert difor kommentert pr. tema, medan sosiale utgifter vert kommentert for seg.

På 1. tertial 2015 vert alle endringar på rammeområde samla i ein tabell. Endringane vert ikkje spesifisert på den enkelte funksjon i eigne tabellar for kvart område.

Forklaringar til endringar i budsjett 2015:

På tvers av rammeområda: Budsjett 2015 er justert for lønsjusteringar etter lokalt oppgjær 2014 og sentralt oppgjær 2015. Midlane er overført frå lønsjusteringspotten, men det medfører nokon justeringar både på tvers av og innanfor rammeområda.

Politisk verksemd: Kontingent overført frå rammeområdet næring (0,3).

Administrasjon: Auka inntekter på IT (-0,1), netto reduksjon på Samhandlingsreforma (-0,2) og lønsjustering.

Grunnskule: Innsparingskrav på oppvekst (-1,7), lønsmidlar overført til funksjon 232 (-0,1) og lønsjustering.

Kommunehelse: Skjenkekontroll overført frå funksjon 233 til 242 (0,1) og lønsjustering.

Helse og omsorg: Auka inntekt på ressurskrevjande brukar (-8,7), tilskot til kommunalt rusarbeid (-0,9), netto rammeauke (1,0) og lønsjustering.

Sosialteneste og NAV: Skjenkekontroll overført frå funksjon 233 til 242 (-0,1).

Næringstøtte og kommunal forretningsdrift: Reduksjon konsesjonskraft (2,2), reduksjon heimfallsinntekter (3,0), skatt på heimfall er redusert med (-1,0) og endra funksjon på kontingent (-0,5).

Samferdsel: Auke i utgifter til brøyting (0,5) og manglande stilling i opphavleg budsjett (0,2).

Kultur: Rammeinnsparing på Samfunn og utvikling (-0,1).

Skatt og rammetilskot: Etter revidert nasjonalbudsjett er netto auke i rammetilskot frå staten (-0,1). Forventa skatteinntekter er justert ned med 3,7 mnok.

Finans: Reduksjon i aksjeutbytte frå Kvam Kraftverk (1,0) og BKK (3,4). Renteinntekter er justert ned(2,5). Rammeinnsparinga på teknisk (-0,6) er foreløpig plassert på fellesteneste som er lagt innunder finansstema. Underskot etter 1. tertial er finansiert med overføring frå disposisjonsfond (-1,9)

6.1 Rammeområde, sosiale kostnader

Sosiale kostnader inkludert premieavvik						
	Rek 14 (netto)	Forbruk tom 1.tertial 2015	Forbruk i % tom 1.tertial	1.tertial 2015 rev. budsjett	Opphavleg bud 2015	Endring, 1.tert. 2015
Politisk verksemd	482	118	24 %	499	521	-23
Adm. og fellesutgifter	-1 997	2 447	24 %	10 183	4 890	5 294
Barnehagar	16 522	5 669	38 %	15 086	16 219	-1 132
Grunnskule	29 704	9 066	34 %	26 636	27 341	-705
Kommunehelse	5 361	1 796	38 %	4 785	5 547	-761
Pleie- og omsorgstenesta	47 497	14 859	36 %	41 190	44 702	-3 512
Sosialteneste og NAV	1 966	685	29 %	2 383	2 146	237
Barnevern	2 820	863	27 %	3 172	3 345	-173
Bustader	766	84	12 %	709	734	-25
Plan	2 605	847	38 %	2 256	2 414	-158
Næringsstøtte og komm. forretningsdri	609	187	36 %	526	564	-38
Brann og ulykkesvern	1 694	517	35 %	1 459	1 559	-100
Samferdsle og grøntanlegg	1 386	399	30 %	1 315	1 389	-74
Kultur	3 343	946	30 %	3 166	3 344	-179
Kyrkje	86	0	0 %	55	58	-3
Totalt	112 844	38 483	34 %	113 420	114 772	-1 352

I opphavleg budsjett var det tatt høgde for ei framtidig auke i sosiale kostnader som fylgje av lønsjustering mm. Etter gjennomgang av nye prognosar frå pensjonsselskapa er dette redusert med 1,4 mnok for 2015.

7 Økonomisk hovedoversikt - investering

Økonomisk hovedoversikt – investeringsbudsjett 2015, endringer i 1. tertial. Tal i 1.000

INVESTERINGSINTEKTER		Rek 2015, 1T	Opph.bud	Budsjett 2015		
			2015	etter 1. tertial	Endring 1. tertial	
LN01	Sal av driftsmidler og fast eiendom	2 067	2 100	2 100	0	
LN03	Refusjoner	0	14 264	14 264	0	
LN04	Kompensasjon for mva	1 031	16 094	19 229	3 135	
LN06	Andre overføringer	0	1 500	1 500	0	
LN08	Sum inntekter	L	3 099	33 959	37 094	3 135
INVESTERINGSUTGIFTER						
LN09	Lønnsutgifter	6	176	176	0	
LN10	Sosiale utgifter	1	65	65	0	
LN11	Kjøp av varer og tenester i kommunal egenproduksjon	19 467	193 674	207 772	14 098	
LN12	Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	1 500	1 500	0	
LN13	Overføringer	3 056	19 042	22 177	3 135	
LN16	Sum utgifter	M	22 530	214 458	231 691	17 233
FINANSUTGIFTER						
LN17	Avdragsutgifter	892	2 000	2 000	0	
LN18	Utlån	5 594	20 000	22 300	2 300	
LN19	Kjøp av aksjer og andeler	0	1 700	1 700	0	
LN21	Avsatt til ubundne investeringsfond	1 747	2 100	2 100	0	
LN22	Avsetninger til bundne fond	0	3 764	3 764	0	
LN23	Sum finanstransaksjonar	N	8 233	29 564	31 864	2 300
LN24	Finanseringsbehov	O=M+N-L	27 664	210 063	226 461	16 398
FINANSIERING						
LN25	Bruk av lån	13 824	176 873	192 171	15 298	
LN27	Mottekne avdrag på utlån	1 244	2 000	2 000	0	
LN31	Bruk av bundne driftsfond	3 970	9 470	10 470	1 000	
LN32	Bruk av ubundne investeringsfond	50	19 520	19 620	100	
LN33	Bruk av bundne investeringsfond	0	2 200	2 200	0	
LN34	Sum finansiering	R	19 088	210 063	226 461	16 398
LN35	Udekket/udisponert		8 576	0	0	0

Kommentar til investeringsrekneskapen (tal i tabell i 1.000):

LN08 – Sum inntekter er auka med 3,1 mnok

Auken i inntekter kjem av auke i mva.kompensasjon på ulike investeringsprosjekt.

LN16 – Sum utgifter er auka med 17,2 mnok

Auken i utgifter gjeld auka rammer til utviding av prosjektrammer (K60032 – Kjøp av ICA-tomt og P61082 VA-anlegg mot Eikedalen), nye prosjekt og innarbeiding av tidlegare vedtekne prosjekt. Viser til kapittel om endringar og risikomoment – investering og prosjektoversikt for detaljar.

LN23– Sum finanstransaksjonar er auka med 2,3 mnok

Auken gjeld auke i startlån Husbanken (2,2 mnok) og utlån til Øystese Kraft AS (0,1 mnok), HST-122/14.

LN34 – Sum finansiering auka med 16,4 mnok

Auken i finansiering går til 2,2 mnok i auka lån frå Husbanken, og bruk av fond på 0,1 mnok til Øystese Kraft AS. Rammeutviding, nye og tidlegare vedtekne prosjekt er finansiert med lån på 4,3 mnok og sjølvfinansierande lån på 8,8 mnok. P61147 – Skutlaberg, rassikring og veg er i tillegg finansiert med 1 mnok i fondsmidlar (raskompensasjonsmidlar frå staten).

8 Prosjektoversikt

Tekst	Forbruk totalt per 2015	Forbruk 2015	Bud T.o.m 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Totalramme (inkl. fondsavsetning)	Rest på total ramme
P60158 0* VA Høgdebasseng Ålvik	0	0	0	1 200	0	0	0	1 200	1 200
P60159 0* VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentr. - Strø)	0	0	0	3 200	0	0	0	3 200	3 200
P61146 0* Prosjektering VA-infrastruktur Tolomarka	0	0	0	150	0	0	0	150	150
P61147 0* Skutlabervegen - rassikring og veg	0	0	0	4 500	0	0	0	4 500	4 500
P61148 0* Vassledning Torpevegen, veg- og murarbeid	0	0	0	6 500	0	0	0	6 500	6 500
P61158 0* Utviding av vegkryss ved Nhs. VGS	0	0	0	240	0	0	0	240	240
P61159 0* VA-pumpestasjon ved Fartøyvernseret	0	0	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
Sum nye prosjekt	0	0	0	17 290	0	0	0	17 290	17 290
P15083 0* Turistveg Steinsdalen	10 177	0	10 097	0	0	0	0	10 097	-80
P70132 1* Reg.plan Tokagjelet-Ungd.heimen	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P70133 1* Reg.plan NAF-Eikedalen	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P70134 1* Reguleringsplan Busdalen/Grustaket	573	177	750	0	0	0	0	750	177
P70151 1* Ei dør - Hardanger Fartøyvernseret	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P70152 1* Damveg Ålvik	0	0	0	2 500	0	0	0	2 500	2 500
P71091 1* Kompensasjonsmidlar tettstadutvikling Ålvik	1 312	0	1 600	2 550	0	0	0	4 150	2 838
P71095 1* Reguleringsplan Håfjellstunnel	472	102	694	56	0	0	0	750	278
P71096 1* Reguleringsplan Fyksesund bru - Steinstø	46	0	200	0	0	0	2 000	2 200	2 154
P71101 1* Straumen - Båthamna Nhs. aust (HST-173/08)	1 346	11	1 450	50	0	0	0	1 500	154
Sum aktive driftsprosjekt	13 926	290	14 791	8 156	0	0	2 000	24 947	11 021
K60032 0* Kjøp av ICA tomt	12 582	12 558	0	12 558	0	0	0	12 558	-24
P13151 0* IT-investeringar 2015	656	656	0	1 440	0	0	0	1 440	784
P13161 0* IT-investeringar 2016	0	0	0	0	1 440	0	0	1 440	1 440
P13171 0* IT-investeringar 2017	0	0	0	0	0	1 440	0	1 440	1 440
P16151 0* Aggregat IT-system	0	0	0	800	0	0	0	800	800
P16152 0* Telefon- og varslingssystem	0	0	0	800	800	0	0	1 600	1 600
P16153 0* PC skule	0	0	0	600	0	0	0	600	600
P16154 0* PC PLO	203	203	0	400	0	0	0	400	197
P16181 0* IT-investeringar 2018	0	0	0	0	0	0	1 440	1 440	1 440
P17141 0* Kjøp av modulbygg	0	0	0	1 600	0	0	0	1 600	1 600
P18131 0* Portal- og administrasjonsprogram	1 106	71	1 100	400	0	0	0	1 500	394
P18133 0* Heilelektronisk arkiv	96	96	0	1 500	0	0	0	1 500	1 404
P19141 Hardangerbadet	1 500	0	2 000	500	0	0	0	2 500	1 000
P60024 0* Bustadfelt - Grodalsåsen, Mikjelsgarden AS	639	0	550	8 900	0	0	0	9 450	8 811
P60025 0* Utbyggingsavtale Grodalsåsen	0	0	0	970	0	0	0	970	970
P60094 0* Komp.midlar veg- avkjøring industriområde St.d	465	49	500	500	500	0	0	1 500	1 035
P60096 0* Komp.midlar veg- Skjering, Bakka	0	0	0	2 500	0	0	0	2 500	2 500
P60134 0* Familie- og læringscenter	0	0	0	10 000	0	0	0	10 000	10 000
P60151 0* Asfaltering 2015	0	0	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
P60152 0* Oppgradering bygg 2015	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P60156 0* Fornyning teknisk utstyr 2015	688	688	0	670	0	0	0	670	-18
P60161 0* Asfaltering 2016	0	0	0	0	1 500	0	0	1 500	1 500
P60162 0* Oppgradering bygg 2016	0	0	0	0	1 000	0	0	1 000	1 000
P60166 0* Fornyning teknisk utstyr 2016	0	0	0	0	500	0	0	500	500
P60171 0* Asfaltering 2017	0	0	0	0	0	1 500	0	1 500	1 500
P60172 0* Oppgradering bygg 2017	0	0	0	0	0	1 000	0	1 000	1 000
P60173 0* Fornyning teknisk utstyr 2017	0	0	0	0	0	500	0	500	500
P60181 0* Asfaltering 2018	0	0	0	0	0	0	1 500	1 500	1 500
P60182 0* Fornyning teknisk utstyr 2018	0	0	0	0	0	0	500	500	500
P61142 0* Næringsareal Mo	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61143 0* Veg Sandvenhagen/Sæland	0	0	0	2 400	0	0	0	2 400	2 400
P61145 0* Trafikksikringstiltak - HST-132/12	10	0	0	750	0	0	0	750	740
P61151 0* Kryss Tolo - Buspareklubben	2	2	0	1 600	1 600	0	0	3 200	3 198
P61152 0* Bruprojekt - Netelandsbrua	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61153 0* Parkering Bjørketeigen	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P61155 0* Rassikring - murar og fjell	579	579	0	1 000	0	0	0	1 000	421
P61156 0* Melstveitvegen	36	36	0	2 200	0	0	0	2 200	2 164
P62132 0* Bårehus Øystese	149	25	120	4 080	0	0	0	4 200	4 051
P62141 0* Opprusting Storeteigen	652	480	100	720	0	0	0	820	168
P62142 0* Brannsikring "Grøne bygget"	161	0	170	208	0	0	0	378	216
P62151 0* Kjøp av veg/grunn Vikøyvejo	1 700	1 700	0	2 300	0	0	0	2 300	600
P62152 0* Rømmingsveg rådhuset	0	0	0	0	400	0	0	400	400
P62153 0* Oppgr. av område/bygg teknisk Sandven	6	6	0	2 000	0	0	0	2 000	1 994
P62181 0* Oppgradering bygg 2018	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000
P70131 0* Skytebane Vangdalsåsen	3 551	3 002	1 200	11 800	0	0	0	13 000	9 449
P71092 0* Strandvegen (HST 048/09)	32 317	0	29 521	3 100	0	0	0	32 621	304
P71093 0* Oppgradering Mundheim sentrum	10	0	22	890	0	0	0	912	902
P72110 0* Kjøp av tomt til Næringsformål	5 551	0	7 500	0	0	0	0	7 500	1 949
Sum aktive investeringsprosjekt	62 658	20 150	42 783	84 685	7 740	4 440	4 440	144 088	81 430

Tekst	Forbruk totalt per 2015	Forbruk 2015	Bud T.o.m 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Total- ramme (inkl. fonds- avsetning)	Rest på total ramme
P90074 0* Norheimsund barneskule	109 168	714	100 830	0	0	0	0	100 830	-8 338
P90131 0* Ålvik skule	1 444	6	2 500	9 621	28 004	0	0	40 125	38 681
P90132 0* Strandebarne skule - ferdigstilling	1 397	60	1 200	400	0	0	0	1 600	203
P91140 0* Barnehage - Felles	1 895	393	1 100	9 600	2 000	0	0	12 700	10 805
P91141 0* Barnehage - Strandebarne	0	0	0	7 000	8 000	0	0	15 000	15 000
P91142 0* Barnehage - Tørvikbygd	6	0	100	16 600	0	0	0	16 700	16 694
P91143 0* Barnehage - Norheimsund	977	73	1 000	23 500	15 000	0	0	39 500	38 523
P91144 0* Barnehage - Øystese	565	0	0	14 100	20 000	0	0	34 100	33 535
Sum aktive skule- og barnehageprosjekt	115 450	1 246	106 730	80 821	73 004	0	0	260 555	145 105
P60157 0* Fornyng teknisk utstyr VAR 2015	165	165	0	500	0	0	0	500	335
P60174 0* Fornyng teknisk utstyr VAR 2017	0	0	0	0	0	500	0	500	500
P60183 0* Fornyng teknisk utstyr VAR 2018	0	0	0	0	0	0	500	500	500
P61073 0* Ny pumpestasjon P5, Tolo	182	0	183	1 818	0	0	0	2 000	1 818
P61081 0* Utsleppsnering Evjo, Øystese	130	0	853	1 787	0	0	0	2 640	2 510
P61082 0* VA-anlegg mot Eikedalen	25 591	53	25 000	2 200	0	0	0	27 200	1 609
P61083 0* Oppgradering vassverk Kvamskogen	23 995	92	24 250	0	0	0	0	24 250	255
P61091 0* Felles slamavskiljar Vikøy	0	0	0	750	750	0	0	1 500	1 500
P61102 0* Vassleidning Torpe, vidareføring	310	159	4 020	4 480	0	0	0	8 500	8 190
P61111 0* Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	879	310	3 528	4 472	0	0	0	8 000	7 121
P61113 0* Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	671	0	2 000	1 000	500	0	0	3 500	2 829
P61114 1* Oppdatering vassforsyningsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61115 0* Sanering VA Skutlalia	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61116 0* Sanering Norheim	48	3	43	957	0	0	0	1 000	952
P61117 1* Oppdatering avløpsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61118 0* Reserveforsyning vatn	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000	2 000
P61119 0* VA-leidning Kvammapakken (Nes - Skipadalen)	3 789	6	3 700	300	0	0	0	4 000	211
P61120 0* VA-leidning Kvammapakken (Skipadalen - Tolo)	659	342	150	3 850	0	0	0	4 000	3 341
P61154 0* Sanering Norheimsund (Haldeplassen - Straumen)	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61161 0* Kloakksanering Ålvik	0	0	0	0	500	0	0	500	500
P61162 0* Høgdebassen Vetletveit	0	0	0	0	1 000	0	0	1 000	1 000
Sum aktive VA-prosjekt	56 419	1 131	63 726	26 614	3 750	500	500	95 090	38 671
Sum aktive prosjekt	248 453	22 818	228 029	217 566	84 494	4 940	6 940	541 970	293 517

8.1 Nye prosjekt i tertialen

P61147 – Skutlabergvegen – rassikring og veg

Før utbedring av Skutlabergvegen starta, vart det laga eit estimat på ca. 2,4 MNOK eks. mva.

Estimatet innebar å lage en veg på ca. 60 meter, med ein kraftig betongmur på oppsida. Etter at vi starta med dette arbeidet har rasområdet utvikla seg betydeleg. Det er store sjansar for at dette arbeidet må utvidast. Nytt kostnadsoverslag syner at kostnaden for arbeidet er 4,5 MNOK eks. mva.

Finansiering:

Bruk av lån	kr	3 500 000
Bruk av fond for øyremerka tilskot	Kr	1 000 000
Sum finansiering	kr	4 500 000

P61148 – Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid

P61102 *Vassleidning Torpevegen, vidareføring*, er splitta i 2 prosjekt; P61102 (opphavleg prosjekt) og P61148 *Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid* for å skilja mellom VA og veg-/murarbeid. Total prosjektramme forarbeidet i Torpevegen er den same.

Finansiering:

Bruk av lån	kr	6 500 000
Sum finansiering	kr	6 500 000

P61158 – Utviding av kryss ved Nhs. VGS

På møte i Samferdsleutvalet 5. mai 2015 vedtok utvalet å tilrå til Kvam heradsstyre at kommunal veg frå krysset med Fv 128 og opp til Norheimsund Vidaregåande skule vert utbetra. Bakgrunnen er at Statens Vegvesen held på med å utbetra Fv 128 vegen frå F7 og opp mot skulen.

Finansiering:

Bruk av lån	kr	300 000
Sum finansiering	kr	300 000

P60159 – VA-leidning Kvammapakken (Øystese sentr. – Stronde)

Kvammapakken har delt prosjektet med VA på Stronda i Øystese inn i eit eige prosjekt. Dette er kostnadsrekna i anbod (Bertilsen og Garpestad) til 2,7 MNOK eksterne utgifter. Her bør det setjast av 3,2 MNOK. Oppstart her er planlagt etter somarferien 2015.

Finansiering:

Bruk av lån (sjølvfinansierande)	kr	3 200 000
Sum finansiering	kr	3 200 000

P61146 – Prosjektering VA-infrastruktur Tolomarka

Prosjektering av VA-infrastruktur til bustadområde ved skytebanen. Prosjektramma er 0,15 MNOK.

Finansiering:

Bruk av lån (sjølvfinansierande)	kr	150 0000
Sum finansiering	kr	175 0000

P60158 – Høgdebasseng Ålvik

Det eksisterande høgdebassenget på Lilletveit i Ålvik har lekk tak og er gamalt. Arbeidet med å byggje nytt høgdebasseng startar opp hausten 2015 og ramma for prosjektet er 1,2 MNOK.

Finansiering:

Bruk av lån (sjølvfinansierande)	kr	1 200 000
Sum finansiering	kr	1 200 000

P61159 – Pumpestasjon ved Fartøyvernserveret

Fartøyvernserveret ventar på å kunne gjera tiltak på sitt anlegg, samt at ny pumpestasjon også er viktig for at andre VA-prosjekt kan gjennomførast i tilstøytande områder. Sum prosjektramme er 1,5 mnok.

Finansiering:

Bruk av lån (sjølvfinansierande)	kr	1 500 000
Sum finansiering	kr	1 500 000

8.2 Endra prosjektrammer i tertialen

P19141 – Hardangerbadet

Prosjektet vert utvida med 0,5 mnok for å dekkja konsulentkjøp for utarbeiding av rapportar vedr. organisering. Ny prosjektramme vert 2,5 mnok, der 1,5 mnok er overført til Hardangerbadet AS og 1 mnok er til konsulentkjøp.

Finansiering:

Endring	Opphavleg ramme		Ny ramme etter endring	
Bruk av disposisjonsfond (Mastefond)	Kr	2 000 000	kr	2 500 000
Sum finansiering	Kr	2 000 000	kr	2 500 000

P61082 – VA-anlegg mot Eikedalen

Prosjektet vert utvida med 1,7 mnok grunna uteståande sluttoppgjjer og ferdigarbeid rundt anlegget. Ny totalramme vert 27,2 mnok.

Finansiering:

Endring	Opphavleg ramme		Ny ramme etter endring	
Bruk av lån (sjølvfinansierande)	Kr	25 500 000	Kr	27 200 000
Sum finansiering	Kr	25 500 000	kr	27 200 000

P61102 - Vassleidning Torpevegen, vidareføring

Prosjektet vert splitta i 2 separate prosjekt; P61102 (opphavleg prosjekt) og P61148 *Vassleidning Torpevegen, veg- og murarbeid* for å skilja mellom VA og veg-/murarbeid. Prosjektramma i prosjektet vert redusert til 8,5 mnok til Total prosjektramme for arbeidet i Torpevegen er den same.

9 Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 110/14

Nummer	Tekst	Status
1 Hovudstrategi for Kvam herad	<p>a. Kvam herad skal i tillegg til lovpålagte oppgåver og servicetenester til innbyggjarane arbeida for vekst i folketalet, auka sysselsetjing og verdiskaping. For å auka interessa for Kvam herad som etableringsstad med bustadbygging og næringsverksemd, er arealdisponering og eit godt vegnett internt og ut av heradet viktig. Vidare skal Kvam herad vera ein ja-kommune, vera service- og løysningsorienterte og med fokus på positive haldningar i alt arbeid og i all kontakt utad. Kvam herad er i dag eit fleirkulturelt samfunn, som skal ha stort fokus på likestilling og integrering.</p>	<p>Ny visjon og strategi er presentert blant anna i samfunnsdelen av kommuneplanen som er sendt ut på høyring, og lagt til grunn i det omfattande planarbeidet som er under arbeid, til høyring eller nyleg ferdigstilt.</p> <p>Planarbeidet til kommunen er viktige verktøy for å gjennomføra hovudstrategien til Kvam herad.</p> <p>Helse- og omsorgsplan og integreringsplan er sendt til politisk handsaming.</p> <p>Ny næringsplan er ferdig handsama.</p>
	<p>b. Kvam herad skal ha ein sunn økonomi. Rådmannen skal arbeida for å minimera utgifter og maksimera inntekter for lovpålagde tenester og andre tenester som vert prioritert av Kvam heradsstyre. Servicenivået for ikkje-lovpålagde tenester skal vurderast som innsparingstiltak.</p>	<p>Nytt fall i frie inntekter skapar ytterlegare økonomiske utfordringar. Framlegg til innsparingstiltak er presentert i eiga sak «Utkast til økonomiplan 2016-2019».</p>
	<p>c. Planarbeidet i 2015 skal utførast ihht vedteken planstrategi og -program.</p>	<p>Sjå punkt a.</p>
2. Skatt på eige og inntekt	<p>Skatt på eige og inntekt vil verta utlikna med maksimalsatsane.</p>	<p>Lagt til grunn i skatterekneskapen.</p>
3 Skattemargin	<p>Avsetnad til skattemargin er 10%.</p>	<p>Lagt til grunn i skatterekneskapen.</p>

<p>4. Eigedomsskatt 2015</p>	<p>a) Med heimel for utskriving i medhald av Eigedomsskattelova § 2 og 3, skal eigedomsskatten i 2015 gjelda heile heradet.</p> <p>b) Eigedomsskattesatsen i 2015 vert 7,0 promille i samsvar med eigedomsskattelova § 11, fyrste ledd.</p> <p>c) Differensiering: I medhald av eigedomsskattelova § 12 bokstav a, vert skattesatsen (skattøyre) for bustader og fritidshus sett til 4 promille.</p> <p>d) Botnfrådrag: Det vert ikkje gjeve botnfrådrag på bustaddelen i eigedomar/fritidseigedomar.</p> <p>e) Fritak for eigedomar etter eigedomsskattelova § 7 vert gjeve for eigedomar som fell inn under § 7 a (Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten) og § 7 b (bygning som har historisk verde).</p> <p>f) Nyoppført bygning som vert nytta til husværevevert etter søknad friteken for eigedomsskatt etter eigedomsskattelova i § 7 i 5 år frå den tida bygningen vart ferdig eller heradsstyret endrar eller opphevar fritaket.</p> <p>g) Takstvedtekter for eigedomsskatt i Kvam herad vedteke i heradstyre 18.12.2012 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2015, jf. Eigedomsskattelova §10.</p>	<p>Punkt a-g er lagt til grunn for utfakturering av eigedomsskatt</p>
-------------------------------------	--	---

5. Låneopptak	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtaler om opptak av nye obligasjonslån, sertifikatlån eller andre lån til finansiering av investeringsprosjekt etter kvart som dei vert vedtekne, samt å avtala nærare lånetidspunkt og lånevilkår, og underteikne lånekontraktar. Lånebehovet for 2015 er på 175 mill.kr med fråtrekk av ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2015.	Ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2015 utgjorde 120,9 mill.kr, dvs. at behovet for nye lån var ca 56 mill.kr. Det er førebels ikkje teke opp lån. Lånebehovet har auka til 71,3 mill.kr i tertialen, men på grunn av sannsynlege tidsforskyvingar, er ikkje låneopptaket foreslått auka.
6. Husbanklån	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtale med Husbanken om inntil 20,0 mill. kr. i lån til vidare utlån (Startlån).	Kvam herad fekk tildelt 5 mnok i midlar i 2014, men dei vart ikkje utbetalt før i 2015. For 2015 har kommunen fått tildelt 17,2 mnok, og vedtaket vert difor foreslått endra til 22,2 mnok for 2015 i 1. tertial.
7. Refinansiering	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtaler om refinansiering av eksisterande lån, til å inngå avtale om lånetidspunkt og lånevilkår, samt underteikne lånekontraktar.	Det er refinansiert 150 mnok per april. Det står att refinansiering i 2015 på 110 mnok. Vekta gjennomsnittsrente har gått ned til 2,54% per april 2015, og er forventa å gå ytterlegare ned.
8. Låneavdrag	Det skal betalast 30,2 mill.kr i avdrag i 2015. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålsteneleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.	Det er betalt 4,7 i avdrag per 1. tertial.
9. Trekkrett	I følgje vedteken plasseringsstrategi for Kvam herad vert det vedteke å oppretthalde trekkrett i kontosystemet til Kvam herad. Trekkretten for 2015 skal vera på inntil 40 mill.kr.	Trekkretten har vore nytta i korte periodar.
10. Delegeringsreglement	Budsjettet for 2015 er definert gjennom obligatoriske hovudoversikter for drift og investering. Rådmannen får fullmakt til å fordela ramma i samsvar med underliggjande dokumentet og tabellar. Prosjekt vert vedtekne i særskilde tabellar.	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
11. Justering av prosjekt i tid	Rådmannen får fullmakt til å justera budsjetta for prosjekt i høve til endringar i tid.	Eventuelle justeringar er omtala i eige kapittel i tertialen.

12. Prisar og gebyr	Avgiftsbudsjett og kommunale gebyr vert vedteke i samsvar med føresetnader i eiga sak.	Det var ikkje gjort endringar i pris- og gebyrheftet.
13. Kjøp av eigedomar	Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om kjøp av eigedomar på inntil 4 mill.kr.	Fullmakta er førebels ikkje nytta.
14. Krisesituasjonar	Rådmannen får fullmakt til å omdisponera ressursar for opp til 2 mill.kr som strakstiltak i eventuelle krisesituasjonar.	Fullmakta er førebels ikkje nytta.
15. Kraftinntekter	Heimfallsinntekter og sal av konsesjonskraft utover opprinneleg budsjett for 2015, skal setjast av i eit kraftfond.	Prognosane viser ein kraftig reduksjon i inntektene, og ingen avsetning.
16. Oppbygging av disposisjonsfond	For å gjera økonomien til Kvam herad meir robust i møte med større, uventa endringar i kommuneøkonomien, skal kommunen byggja opp disposisjonsfond tilsvarande 4% av driftsutgiftene.	Det er ikkje funne rom for oppbygging av disposisjonsfond. Tvert om er det foreslått å nytta om lag 2,4 mnok av disp.fond til finansiering av drifta (1,9) og av P19141 – Hardangerbadet (0,5).
17. Vurdering av avgiftsområde	Rådmannen skal utgreia samanslåing av dei to avgiftsområda for VA; Kvam og Kvamskogen.	Utgreiinga er førebels ikkje starta. Ein har venta på ei avklaring vs forholdet til Samnanger/Eikedalen.
18. Flyktinger	Kvam herad presiserer tidlegare vedtak om antal på 15 flyktingar pr. år til å innbefatta familiegjenforening	I samband med aktuell flyktingesituasjon og ny integreringsplan, vert det i 1. tertial framlegg om å auka talet på mottak av flyktingar, inkl. fam.gjenforening, til 25 per år.

<p>19. Helse og omsorg</p>	<p>Den pressa situasjonen i eining helse og omsorg gjer det nødvendig med ei auke i ramma til sektoren på kr 3,0 mill. for at tenesta skal fungera tilfredstillande. Rådmannen vert bedt om å avhjelpe den akutte mangelen på plassar i sektoren, eventuelt ved å leige nødvendig kapasitet i nabokommunane.</p> <p>Heradsstyret ber rådmannen snarast koma tilbake med sak, for å auka kapasiteten i sektoren. Til dømes ved bruk av modulbygg.</p> <p>Rådmannen må leggja fram sak om oppretting av nye institusjonsplasser i helse og omsorg basert på noverande behov og framtidig demografisk utvikling i Kvam.</p> <p>Rådmannen må leggja fram sak om oppretting av nye omsorgsbustader basert på behov og framtidig demografisk utvikling i Kvam.</p>	<p>Rammeauken på 3 mnok er innarbeidd i tertialen. I 1. tertial ligg det eit nytt innsparingskrav på 2 mnok, men samstundes er det gjeve ein rammeauke på 3 mnok til ressurskrevjande brukarar.</p> <p>Det har tidvis vore leigd plassar i nabokommunar.</p> <p>Sak om kapasitetsauke/nye opphaldsplassar vart lagt fram til politisk handsaming i HST 19.5.15.</p>
<p>20. Skytebane Vangdalsåsen</p>	<p>Kvam heradsstyre vedtek å utvida ramma med kr. 3 mill. til totalt kr. 13 mill. på prosjekt P70131 Skytebane Vangdalsåsen. Midlane vert tildelt på følgjande vilkår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kr. 1,2 mill. er risikoavsetning i prosjektet. Evt. ubrukt avsetning kjem til frådrag på løyvinga. • Skytebanenemnda skal søkja om meirverdiavgiftskompensasjon for opparbeiding av felles infrastruktur og grunnarbeid. • Evt. mva. kompensasjon kjem til frådrag på løyvinga. <p>Den ekstra løyvinga vert finansiert med Bustadfeltfond, konto 25360003.</p>	<p>Rammeauken er innarbeidd i investeringsbudsjettet.</p>

21. Damvegen	Damvegen får eit tilskot på inntil kr 2,5 mill. finansiert frå mastekompensasjonsfondet. Det er ein føresetnad at Damvegen vert tilgjengelig for ålmenta og at skogsvegen i Ytre Ålvik får rett av Damveglaget til å kobla seg på Damvegen.	Rammeauken er innarbeidd i driftsbudsjettet. Midlane er førebels ikkje betalt ut, og vilkåret for utbetaling ikkje oppfylt.
22. Utbetring av Melstveitvegen	Melstveitvegen vert utbedra for transport av tømmer med trailer, og får kr 2,2 mill. finansiert med kompensasjonsmidlar for arbeidsgjevar avgift, mellombels lånt av næringsfond.	Rimelegaste anbod er 1,7 mnok ekskl. mva. over prosjektramma. Prosjektet er stoppa i påvente av om det kan finansierast med auka kompensasjonsmidlar og/eller tilskot frå skogeigarar.
23. Tour De Fjords	Tour de Fjords søknad om støtte for start i Kvam vert innvilga med kr 150.000,- med føresetnad av at hardangerrådet eventuelt andre, finansierer resten. Kvam herad sin del vert finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtta vart auka til kr 250.000 i eit eige vedtak, HST-016/15, og innarbeidd i budsjett/tertial.
24. Kinck Jubileum	Jubileet vert støtta med kr 100,000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtten er innarbeidd i budsjettet.
25. Ingebrigt Vik Jubileum	Jubileet vert støtta med kr 100,000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Støtten er innarbeidd i økonomiplanen for 2016.
26. Forskottering kunstgrasbane i Tørvikbygd	Det blir gitt forskottering på spelemiddlar med kr 330.000 finansiert med bruk av disposisjonsfond.	Forskotteringa er innarbeidd i budsjettet.
27. Hardanger Fartøyvernssenter	Hardanger og Voss museum får eit tilskot til ny publikumsinngang ved Hardanger Fartøyvernssenter på kr 2 mill.kr finansiert av Næringsfondet. Vilkaåret er at prosjektet vert gjennomført.	Tilskotet er innarbeidd i budsjettet.

28. Strandebarm skule/Kvam ungdomskule	Ferdigstilling av uteområdet og tribuneanlegget (inkl. Trapp og branndør) ved Strandebarm skule. Innkjøp og montering av el.døropnarar ved Kvam ungdomskule. Kostnad er berekna til kr. 400.000,- som vert lånefinansiert.	Prosjektet er innarbeidd i tertialen.
29. Ta ned drifta (generelle innsparingar)	I samband med 1.tertial 2015 skal rådmannen leggja fram utkast til økonomiplan 2016-2019 med hovudoversikt fordelt på rammeområde. Denne skal syna korleis dei generelle innsparingane i økonomiplan 2016-2019 skal løysast.	Utkast til økonomiplan 2016-2019 kjem som eiga sak, samstundes med tertialen til handsaming i HST 16.6.15.
30. Driftsbudsjett 2015-2018	Driftsbudsjettet vert vedtek i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
31. Rammeområde 2015	Budsjettet vert fordelt på rammeområde i samsvar med tabellen nedanfor, jfr. Økonomireglementet for Kvam herad (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
32. Investeringsbudsjett 2015-2018	Investeringsbudsjettet vert vedtek i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar (tal i 1.000 kr)	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.

10 Vedlegg

- Finansrapport
- Gjeldsrapport